

ROLUL FACTORILOR DE INFLUENȚĂ ÎN PLAN REGIONAL ASUPRA DEZVOLTĂRII ENTITĂȚILOR DIN SECTORUL VITIVINICOL AL REPUBLICII MOLDOVA

NICOLAESCU GH., GODOROJA MARIANA, DRAGHIA LUCIA, COLIBABA CINTIA, COCIORVA SVETLANA, VOINESCO CORNELIA, NICOLAESCU ANA MARIA, PROCOPENCO VALERIA, MOGÎLDEA OLGA, DOSCA I., MAȚCU GH., KIMAKOVSKI A., NICOLAESCU A., COTOROS INGA

Universitatea Tehnică a Moldovei

Keywords: Degree of influence, Risk factors, Progress factors, Moldova, Agri-food sector, Viticulture, Winemaking.

Abstract. The wine sector is one of the most important sectors of the national economy in the Republic of Moldova, and the risk factors that can influence its development include the following:

Climate change - Adverse weather such as drought, hail or storm can affect the quality of grapes and wine production.

Diseases and pests - Diseases such as mildew or powdery mildew can affect grapes and yield quality, and pests such as mites and beetles can destroy the crop.

Access to finance and investment - Access to finance and investment is also important for the wine sector, as it requires investment in infrastructure, technology and equipment to ensure quality production and market competitiveness.

Market competition - The wine sector is a competitive one, so quality, price and access to markets can be determining factors for a producer's success.

Winemaking regulations - The winemaking sector is heavily regulated, and changes in legislation or restrictions on the production and marketing of wine can affect the development of the sector.

Transport and logistics infrastructure - Transport and logistics infrastructure is important to the wine sector as it ensures the transport of grapes and finished products to the market in a timely manner and under optimal conditions.

The level of training and education of the workforce - This risk factor is important for the wine sector because work in this sector requires adequate training and specialized knowledge, such as those related to winemaking practices, resource management and production.

In conclusion, the development of the wine sector in the Republic of Moldova depends on a series of risk factors, and the approach and management of these factors are essential for the success of this sector.

Therefore, it is important that the government and relevant agencies address these risk factors through appropriate policies and measures to ensure the sustainable development and competitiveness of the wine sector.

Cuvintele-cheie: Grad de influență, Factori de risc, Factori de progres, Moldova, Sector agroalimentar, Viticultură, Vinificație.

Rezumat. Sectorul vitivinicol este unul dintre cele mai importante sectoare ale economiei naționale din Republica Moldova, iar factorii de risc care pot influența dezvoltarea acestuia includ următoarele:

Schimbările climatice - Vremea neprielnică, cum ar fi seceta, grindina sau furtuna, poate afecta calitatea strugurilor și a producției de vin.

Boli și dăunători - Boli precum mildiul sau făinarea poate afecta strugurii și calitatea producției, iar dăunătorii cum ar fi acarienii și gândacii pot distruge recolta.

Accesul la finanțare și investiții - Accesul la finanțare și investiții este important și pentru sectorul vitivinicol, deoarece acesta necesită investiții în infrastructură, tehnologie și echipamente pentru a asigura producția de calitate și competitivitatea pe piață.

Competiția pe piață - Sectorul vitivinicol este unul competitiv, astfel încât calitatea, prețul și accesul la piețe pot fi factori determinanți pentru succesul unui producător.

Reglementările privind vinificația - Sectorul vitivinicol este puternic reglementat, iar schimbările în legislație sau restricțiile privind producția și comercializarea de vin pot afecta dezvoltarea sectorului.

Infrastructura de transport și logistică - Infrastructura de transport și logistică este importantă pentru sectorul vitivinicol deoarece asigură transportul strugurilor și a produselor finite la piață în timp util și în condiții optime.

Nivelul de pregătire și educație al forței de muncă - Acest factor de risc este important pentru sectorul vitivinicol deoarece munca în acest sector necesită o pregătire adecvată și cunoștințe specializate, cum ar fi cele legate de practicile de vinificație, de gestionarea resurselor și a producției.

În concluzie, dezvoltarea sectorului vitivinicol din Republica Moldova depinde de o serie de factori de risc, iar abordarea și gestionarea acestor factori sunt esențiale pentru succesul acestui sector. Prin urmare, este important ca guvernul și agențiile relevante să abordeze acești factori de risc prin politici și măsuri adecvate pentru a asigura dezvoltarea durabilă și competitivitatea sectorului vitivinicol.